УЧЕБНА ПРОГРАМА

Утвърждавам:
Декан:

ED429

МЕТОДИКА НА ОБУЧЕНИЕТО ПО МУЗИКА В НАЧАЛНОТО УЧИЛИЩЕ

Актуал.: Протокол №5/28.09.2022г. на УНС-ЦХН

Лектор: д-р Венцислав Петров

АНОТАЦИЯ

Обучението по предложената програма е насочено към запознаване на студентите, бъдещи учители в началното училище с традиции и иновации в съвременната музикално-педагогическа теория и практика и интеграцията между тях. Придобиването на знания и умения за самостоятелно ориентиране и познаване на учебната документация включваща учебници, книги за учителя, пособия, помагала, аудио дискове на различните издателства е от особено значение. Обучението по дисциплината е с теоретико-практическа насоченост. В теоретичната част са предвидени теми, насочени към формиране на знания относно съвременни тенденции в преподаването на музика в училище, активизиране на креативна мисъл и иновации на педагозите в търсене и експериментиране на съвременни методи и форми на работа в обучението по музика. Практическият аспект на курса е представен чрез теми, които отразяват актуалните изисквания за съвременно обучение по музика.

ОСНОВНИ ЦЕЛИ И ИЗХОДНИ УЧЕБНИ РЕЗУЛТАТИ

Основната цел в курса на обучение е студентите да придобият ясна представа за методиката и начина на преподаване на предмета музика в началното училище. За същността и специфичните особености на обучението по музика в начална училищна възраст и спецификата на педагогическото взаимодействие в часа по музика. Разграничаването на видовете уроци, създаването на идейни варианти и прилагането им в реална учебна среда.

Като изходни учебни резултати се очаква, студентите да:

- ✓ познават особеностите на началния училищен период в контекста на вътрешните му диференциации;
- ✓ умеят да планират педагогически взаимодействия спрямо личностно ориентирания образователен подход.
- ✓ познават и прилагат традиционни и интерактивни методи, ефективни педагогически подходи и практики, приложими към обучението в началното училище.
- ✓ разработват различни видове уроци, съобразени с особеностите на урока в началното училище.

ПРЕДПОСТАВКИ

Дисциплината е част от учебния план на образователната програма по Предучилищна и начална училищна педагогика, ОКС „Бакалавър“ и има основополагащ и интегриран характер.

СТАТУТ И СТРУКТУРА

Специалност	Статут	Кредити	Дистанционно обучение				Редовно обучение			Задочно обучение		
ПНУП	**задължителна**	**5**	***Пр.***	***л***	***с***	***общо***	***л***	***с***	***общо***	***л***	***с***	***общо***
							30	20	50	15	10	25

СЪДЪРЖАНИЕ НА КУРСА

А. Лекционен курс

Тема 1. Предмет, цел и задачи на методиката на обучението по музика. Взаимодействие на методиката за обучението по музика с други науки. Методология на науката.

Тема 2. Методи и системи на музикалното възпитание в други страни. Системата на Карл Орф, Дмитрий Кабалевски, Емил Жак Далкроз.

Тема 3. Кратък исторически обзор на проблема на музикалното възпитание и обучение. Периодизация, програми, методи в България.

Тема 4. Психология на основните музикални способности. Музикалност-структура, същност. Музикална интелигентност. Музикален слух, същност, видове, характеристика.

Тема 5. Развитие на метроритмичните способности. Тембров и динамичен слух. Музикално-слухови представи. Музикално мислене. Музикална памет. Музикално въображение. Музикално усещане

Тема 6. Нотно огрaмотяване. Пеене с тонови имена и по ноти. Методи на нотното огрaмотяване.

Тема 7. Основни музикални дейности. Певческа дейност. Формиране и развитие на певчески и хорови умения.

Тема 8. Слушане на музика – специфика. Методика на слушането на музика. Изграждане на култура за музикално възприемане.

Тема 9. Свирене на детски музикални инструменти.

Тема 10. Урокът по музика в началното училище. Видове уроци.

Тема 11. Съвременни дигитални и информационни технологии в обучението по музика.

Б. Семинарни упражнения

Тема 1. Методи за обучение и педагогически подходи за запознаване с учебното съдържание по музика в началното училище

***Съдържание*:** активни методи на обучение; тематично учене; мисловни карти.

Тема 2. Елементарен анализ на училищна песен

***Съдържание*:** Образователни и възпитателни цели, диапазон на песента, темпо, динамика, размер, изпълнителски състав, жанр и др.

Тема 3. Урокът по музика в началното училище

***Съдържание*:** Планиране и подготовка; Компоненти на урока; Създаване на идейни варианти на уроци по музика за начален етап на обучение.

Тема 4. Свирене с детски музикални инструменти

Съдържание: включване на детските музикални инструменти в часовете по музика. Форми на работа.

ПЛАНИРАНИ УЧЕБНИ ДЕЙНОСТИ И МЕТОДИ НА ОБУЧЕНИЕ

С цел да се провокира мисленето на студентите, както и да се мотивира участието им в хода на работата по време на лекциите се използва т.нар. интерактивна лекция. Съдържанието в този тип лекции дава възможност да бъде представено в подтеми, в които студентите също взимат участие. Имат ангажираност, концентрация, защото във всеки един момент могат да бъдат преки участници посредством дебат, самостоятелни или групови задачи.

МЕТОДИ ЗА ПРЕПОДАВАНЕ И ОЦЕНЯВАНЕ

Методи на преподаване

Учебният план предполага курсът по М**етодика на обучението по музика в началното училище** да бъде представен в лекции и семинарни упражнения. С цел да се избегне преподаване на абстрактно-теоретично ниво и да се провокира мисленето на студентите, както и да се мотивира участието им като основен метод по време на лекциите се използва т.нар. *интерактивна лекция*.

Помощни методи на преподаване са: дискусионни методи; методи, генериращи идеи; ситуационни методи; презентационни методи.

По време на семинарните упражнения се работи по различни технологични варианти, които студентите ще разработват и проиграват въз основа на модели и инструкции.

Методи за оценяване

Дисциплината завършва с изпит. Във формирането на оценката по дисциплината участват следните елементи: активност в часовете, изразяваща се в изпълнение на индивидуални и групови задания, решаване на учебни тестове, полагане на писмен изпит.

***Забележка*:**

Цялостна информация свързана с описание на курса, очаквания към обучаемите, съдържание на курса, начин за получаване на студентските кредити по дисциплината, изпитен въпросник, литература за подготовка за изпита, оценяване по дисциплината са представени в електронния вариант на курса в MOODLE.

ПРЕПОРЪЧИТЕЛНА ЛИТЕРАТУРА

1. Андреев, М. Интегративни тенденции в обучението, С., 1986.
2. Андреев, М. Процесът на обучението. Дидактика. С., 1996.
3. Анисимов, В.,Диагностика музыкальных способностей детей, 2003.
4. Атанасова –Вукова, А., Детето и музиката, Сборник с научни стати, «Антос» - Шумен, 2016г.
5. Гарднър, Х., Нова теория за множествените интелигентности на 21 век, С., 2004.

6. Калоферова Г. и др. Музика за 1. клас., Просвета плюс, С., 2016.
7. Калоферова Г. и др., Книга за учителя по музика за 1 клас Просвета плюс, С.,2016.
8. Калоферова Г. и др., Музика за 2. клас., Просвета плюс, С., 2017.
9. Калоферова Г. и др., Книга за учителя по музика за 2 клас, Просвета плюс, С.,2017.
10. Калоферова Г. и др., Електронен учебник по музика за 2. клас, Просвета плюс, С.,2017
11. Калоферова Г. и др. Електронен учебник по музика за 1. клас Просвета плюс, С.,2017
12. Калоферова Г. и др. Музика за 3. клас., Просвета плюс, С., 2018.
13. Калоферова Г. и др., Книга за учителя по музика за 3 клас, Просвета плюс, С.,2018.
14. Калоферова Г. и др. Музика за 4. клас., Просвета., С., 2019.
15. Калоферова Г. и др., Книга за учителя по музика за 4 клас Просвета плюс, С.,2019.
16. Манолова, В., Основи на музикалната грамотност с методика на обучението по музика и практикум, С., 2004.
17. Минчев, Б, Способности, 2003, www.borisminchev.info.
18. Минчева, П. Музикалното възпитание в общообразователното училище, “Просвета”, С. 2009 г.
19. Минчева П., П.Пехливанова и др. Музика за четвърти клас, ”Просвета”,С.,2005.
20. Минчева П., П.Пехливанова и др. Книга за учителя по музика четвърти клас, ”Просвета”, С.,2005.
21. Марчева, П. За някои аспекти на музикалнообразователния процес в българското училище – традиции и съвременност. Изд. „Астарта“, Пловдив 2022.
22. Марчева, П., Теоретични аспекти на нотното огрaмотяване като проява на музикална интелигентност в условията на солфежна дейност, С.,2008.
23. Марчева, П., За приложението на някои педагогически техники за развитие на емоционална интелигентност в условията на музикално-възпитателен процес, Трета национална конференция с международно участие на тема „ Музикално-образователни стратегии и практика в предучилищна, училищна и извънучилищна среда” , С., 2011, с.25-31 .
24. Марчева, П., Възможности на Арт педагогиката за работа с деца с обучителни трудности, С.,2012, с.328-339, http://www.diuu.bg/ispisanie
25. Марчева, П., Образователни аспекти на технологията „Портфолио” в музикално-педагогическото обучение на студенти - бъдещи начални учители, „е Образование”, 49/2012, с. 12-38.
26. .Марчева, П., Стимулиране на детската креативност в часовете за занимания по интереси чрез музикално, литературно и изобразително изкуство, „Професионално образование”, с.473-494.
27. Марчева, П., Дидактическият тест – метод за оценяване на музикалните умения при ученици в начална училищна възраст, „е Образование”, 43/2011, с.36-60.I
28. Марчева, П., Арт педагогика и деца с обучителни трудности – възможности за взаимодействие чрез общуване с музика, В: Ценностни аспекти на педагогическото ежедневие, С., 2012, с.176-183.
29. Марчева, Пенка (2017) Развитие на емоционална интелигентност в началното училище чрез средства на изкуството Списание "Педагогика" , Година LXXXIX , Книжка 6, 2017, с.741-751

30. Марчева, Пенка , Е. Чендова и др. (2017) Електронен учебник по музика за втори клас Булвест 2000
31. Марчева, Пенка (2017) Специфика на урока по музика в началното училище според новите учебни програми Сборник с научни доклади от Пета международна научно-практическа конференция " Музикалнообразователни стратегии и практика в предучилищна, училищна и извънучилищна среда", Авангард Прима, с.25-32
32. Марчева, Пенка, Е. Чендова и др. (2016) Електронен учебник по музика за първи клас Булвест 2000
33. Марчева, Пенка , Е. Чендова и др. (2016) Книга за учителя по музика за първи клас Булвест 2000
34. Марчева, Пенка, Е. Чендова и др. (2016) Музика за първи клас Булвест 2000
35. Марчева, Пенка, Е. Чендова и др. (2017) Музика за втори клас Булвест 2000
36. Марчева, Пенка , Е. Чендова и др. (2016) Книга за учителя по музика за втори клас Булвест 2000
37. .Марчева, Пенка , Е. Чендова и др. (2016) Книга за учителя по музика за трети клас Булвест 2000
38. Марчева, Пенка, Е. Чендова и др. (2018) Музика за трети клас Булвест 2000
39. Марчева, Пенка, Е. Чендова и др. (2018) Музика за четвърти клас Булвест 2000
40. Марчева, Пенка, Е. Чендова и др. (2018) Книга за учителя по музика за четвърти клас Булвест 2000
41. Радев, П. Педагогика, „Хермес”, 2001.
42. Учебна програма по музика за 1. клас, http://www.mon.bg/?go=page&pageId=1&subpageId=1699
43. Учебна програма по музика за 2. клас, http://www.mon.bg/?go=page&pageId=1&subpageId=1997 .
44. Учебна програма по музика за 3. клас, http://www.mon.bg/?go=page&pageId=1&subpageId=1689 .
45. Учебна програма по музика за 4. клас, http://www.mon.bg/?go=page&pageId=1&subpageId=28 .

ИЗПИТЕН ВЪПРОСНИК :

ED429

МЕТОДИКА НА ОБУЧЕНИЕТО ПО МУЗИКА В НАЧАЛНОТО УЧИЛИЩЕ

Лектор: д-р Венцислав Петров

1. Предмет, цел и задачи на методиката на обучението по музика. Взаимодействие на методиката за обучението по музика с други науки. Методология на науката.
2. Методи и системи на музикалното възпитание в други страни. Системата на Карл Орф, Дмитрий Кабалевски, Емил Жак Далкроз.
3. Кратък исторически обзор на проблема на музикалното възпитание и обучение. Периодизация, програми, методи в България.
4. Психология на основните музикални способности. Музикалност-структура, същност. Музикална интелигентност. Музикален слух, същност, видове, характеристика.
5. Развитие на метроритмичните способности. Тембров и динамичен слух. Музикално-слухови представи. Музикално мислене. Музикална памет. Музикално въображение. Музикално усещане
6. Нотно огрaмотяване. Пеене с тонови имена и по ноти. Методи на нотното огрaмотяване.
7. Основни музикални дейности. Певческа дейност. Формиране и развитие на певчески и хорови умения.
8. Слушане на музика – специфика. Методика на слушането на музика. Изграждане на култура за музикално възприемане.
9. Свирене на детски музикални инструменти.
10. Урокът по музика в началното училище. Видове уроци.
11. Съвременни дигитални и информационни технологии в обучението по музика.